762/06

Den 18. december 2006 blev i sag nr. 68.468:

xxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx xxxxx xxxxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har retshjælpsforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til en sag mod den arkitekt, der har udfærdiget tegningerne, der har ligget til grund for klagerens opførelse af en ejendom.

Selskabet har afvist at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til søgsmål mod arkitekten under henvisning til, at klageren ikke har rimelig grund til at føre sagen.

Det fremgår af sagen, at klageren i 1998 opførte en tilbygning med bindingsværk til sit eksisterende hus. Tilbygningen blev opført som selvbyg på baggrund af arkitekttegninger udført af arkitekt E.R.

Den 22/6 2005 anmeldte klageren til arkitektens ansvarsforsikringsselskab, at der var konstateret råd i dele af bindingsværket, og at klageren mente, at årsagen hertil var en fejl i arkitektens arbejde. Ansvarsforsikringsselskabet besigtigede ejendommen den 5/8 2005. Ved skrivelse af 9/9 2005 afviste ansvarsforsikringsselskabet at dække skaden. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"Vi skal meddele, at vi på det foreliggende grundlag må afvise at dække Deres krav.

Nedenfor kan De læse nærmere om grundlaget og begrundelsen for afgørelsen.

Taksatorrapporten:
Vores taksator har på baggrund af besigtigelsen den 5. august 2005 udarbejdet en rapport, hvoraf følgende fremgår:

Det blev oplyst, at opførelse af tilbygningen med bindingsværk påbegyndtes i maj måned 1998 og var afsluttet i løbet af 1998.

Det blev endvidere oplyst, at byggeriet er opført som selvbyg, og at E.R. ikke har ført nogen form for tilsyn med byggeriet. Ifølge det oplyste er der ej heller fra E.R.'s side ydet nogen form for rådgivning under byggeriet.

Forud for besigtigelse var tavlene (murværket) i den nederste del af den vestvendte gavl taget ud.

Her kunne der konstateres råd i bindingsværket, men der kunne samtidig konstateres følgende forhold, som kan være en medvirkende årsag til råddannelser - alle forhold E.R. ikke kan have haft indflydelse på, jfr. det udarbejdede projektmateriale.

- Der er isoleret tæt til bagside af bindingsværket, hvorved der dannes risiko for fugtoptagning i træværket, og efterfølgende nedbrydning af dette.

- Isoleringen er flere steder meget mangelfuldt udført, hvilket kan være årsag til kondensdannelser hhv. nedbrydning.

- Ovenpå den vandrette rem umiddelbart over stueetagens vinduer, var der indlagt en form for vandnæse, udført af så kraftigt aluminium, at der uvægerligt vil ske vandophobning bag profilet - dette med betydelig risiko for råddannelser.

- Det bemærkes, at rådangrebet overvejende findes i og omkring denne rem.

Det er endvidere taksators opfattelse, at der, for så vidt angår de af E.R. udarbejdede tegninger, er tale om et projekt med meget begrænset detaljeringsgrad, hvoraf der ikke kan udledes egentlige detaljer.

Udbedringsomkostninger:
Udbedringsomkostningerne er ikke vurderet, idet vi ikke finder at forsikringstager er erstatningsansvarlig.

Begrundelse for afgørelsen:
Afgørelsen støttes dels på, at Deres krav efter vor opfattelse er forældet, og dels på, at det er Dem som bygherre, der bærer ansvaret for de forhold, der har forårsaget skaden på bindingsværket, idet E.R. alene har deltaget i projektet på et tidspunkt, hvor detaljeringsgraden var meget lille.

For så vidt angår det anførte vedrørende forældelse, kan vi oplyse, at et krav vedrørende udførelse af arbejde forældes efter fem år, for så vidt andet ikke er bestemt, jf. § 1 i lov om forældelse af visse fordringer (lov nr. 274 af 22. december 1908/'1908-Loven').

Da der er forløbet op mod syv år siden arbejdets udførelse, betragter vi Deres krav som forældet.

For så vidt angår det anførte vedrørende detaljeringsgraden, kan det oplyses, at en rådgiver alene bliver ansvarlig, såfremt der kan påvises årsagssammenhæng mellem det af ham udførte arbejde og den skete skade.

Det fremgår som nævnt af taksatorrapporten, at skaden formodes at skyldes mangelfuld udført isolering og for tæt isolering i forhold til bindingsværket i kombination med en for kraftig vandnæse.

E.R. har ikke været medvirkende i forbindelse med udførelse af isolering og har efter det oplyste heller ikke ydet rådgivning herom, hvilket ligeledes gælder for placeringen og udførelsen af vandnæsen.

For et projekt, hvor bygherren selv har stået for udvælgelse af materialer, og hvor arkitekten alene har medvirket ved hovedtegningerne, gælder efter vor opfattelse, at bygherren bærer ansvaret for materialevalget og evt. fejl som følge heraf."

Klageren var utilfreds med afgørelsen, hvilket hans advokat meddelte selskabet ved skrivelse af 3/10 2005. Advokaten anmodede ved skrivelse af 3/10 2005 selskabet om at give forhåndstilsagn til retshjælpsdækning til en sag mod arkitekten. Ved skrivelse af 9/12 2005 afviste selskabet at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning.

Sagen blev herefter indbragt for nævnet.

Klageren har ved sin advokat over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal tilpligtes at meddele tilsagn om retshjælpsdækning til at føre sag mod arkitekten.

Til støtte for denne påstand har advokaten i skrivelse af 21/12 2005 til nævnet bl.a. anført:

"Afgørende for den retlige kvalifikation af det underliggende retsforhold er, som det fremgår af det vedlagt bilag, om arkitekten har handlet ansvarspådragende ved i sine tegninger at have anvist en uhensigtsmæssig opførelse af det pågældende byggeri.

Det er min opfattelse, at der nødvendigvis må udmeldes et syn og skøn i forbindelse med den forestående proces for på denne måde at få taget stilling til, om den af arkitekten anviste fremgangsmåde er ansvarspådragende.

I denne forbindelse er det tilsvarende min opfattelse, at ALKA Forsikring næppe har mulighed for at tage stilling til, om det er realistisk, at klager vil kunne få medhold

under den forestående proces mod arkitekten. Dette vil alene en kommende proces med samtidig indhentelse af syn og skøn i sagen kunne kaste nærmere lys over.

Endelig skal jeg ikke undlade at gøre opmærksom på, at arkitektens ansvarsforsikringsselskab, Thisted Forsikring G/S, jf. bilag … i første omfang afviste sagen med henvisning til, at ansvaret efter dette selskabs opfattelse var forældet efter almindelige regler. Dette er utvivlsomt et spørgsmål af kompleks juridisk karakter, som ALKA Forsikring hverken kan eller bør tage stilling til."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor har selskabet i skrivelse af 27/1 2006 bl.a. anført:

"Vi har nu gennemgået sagens oplysninger på ny og må på baggrund heraf fastholde den tidligere afgørelse i sagen.

l henhold til de for retshjælp gældende forsikringsbetingelser §§ 2, stk. 3, og 5, stk. 1, dækker retshjælpsforsikringen ikke i sager, hvor det skønnes, at sikrede ikke har rimelig grund til at føre sagen.

I nærværende sag finder vi ikke på det foreliggende grundlag, at sagen er rimelig at føre, idet klager ikke har i tilstrækkeligt omfang af dokumenteret berettigelsen af sit krav.

Af advokatens anmeldelse til selskabet fremgår det, at der ansøges om retshjælpsdækning til førelse af en sag mod arkitekt E.R. med påstand om, at arkitekten er ansvarlig for råd i bindingsværket i klagers nybyggeri, idet disse er opstået som følge af, at arkitekten i de udarbejdede tegninger ikke har taget højde for risikoen ved placering af isoleringsmateriale i direkte berøring med byggeriets murværk.

På baggrund af klagers advokats henvendelse til modparten har denne anmeldt forholdet til sit ansvarsforsikringsselskab, som ved brev af 9. september 2005 har afvist klagers erstatningskrav, idet de ikke finder, at de udarbejdede tegninger er årsag til de delvise rådangreb i bindingsværket.

Det skal hertil bemærkes, at nybyggeriet i forbindelse med klagers ejendom, der er fra 1900, er udført som selvbyggeri fra klagers side, samt at de af arkitekten udarbejdede tegninger kun i meget begrænset omfang beskriver fremgangsmåden i forbindelse med selve nybyggeriet.

Der er således alene tale om hovedtegninger uden nærmere angivelse af udførelsesmetode, materialevalg samt detailtegninger og/eller beskrivelser vedrørende placeringen af isolering mv.

Derudover fremgår det også, at arkitekten ikke har ført tilsyn med byggeriet eller i øvrigt har kommet med instrukser ved opførelsen.

Der er heller ikke nærmere argumenteret for dette fra klagers side i forbindelse med sagens anmeldelse til selskabet samt rettelse af krav over for modparten, idet klagers advokat alene kortfattet gør rede for, at det er '... hans opfattelse...', at hans klient har fulgt de udarbejdede tegninger.

Det kan i denne sammenhæng konstateres, at vurderingen af manglerne ved de udarbejdede tegninger alene bygger på klagers og dennes advokats opfattelse af sagen, idet der ikke foreligge oplysning om, at klager skulle have rådført sig med anden fagkyndig på området, såsom anden arkitekt eller erfaren håndværker.

Dette på trods af, at klager selv har opgjort manglernes værdi til cirka kr. 500.000,00.

Modpartens ansvarsforsikringsselskab har derimod ved deres taksator foretaget en nærmere vurdering af spørgsmålet, som således har kunnet konstatere, at årsagen til rådangrebene skyldes flere forhold, som ikke har sammenhæng med det af arkitekten udførte arbejde.

Således skyldes rådangrebene blandt andet mangler i udførelsesmetoden i forbindelse med isoleringen samt mangler ved remmen over stueetagens vinduer.

De konstaterede rådangreb findes i henhold til taksatoren i overvejende grad i og omkring denne rem, som ikke fremgår eller er beskrevet i de af arkitekten udarbejdede tegninger. Vi henviser i denne sammenhæng til ansvarsforsikringsselskabets brev af 9. september 2005.

Der er ved advokatens fornyet henvendelse til ansvarsforsikringsselskabet af 3. oktober 2005 ikke taget nærmere stilling til det ganske konkrete indhold i ansvarsforsikringsselskabets brev af 9. september s.å., idet advokaten blot gengiver sin oprindelige argumentation i sagen.

Advokatens brev af 3. oktober f.å. er besvaret ved arkitektens advokats brev af 17. november s.å., hvori afvisningen af kravet fastholdes på baggrund af advokatens nærmere redegørelse. Dette brev synes umiddelbart ikke besvaret eller nærmere kommenteret af klagers advokat.

Da arkitektens tegninger således kun i meget begrænset omfang beskriver udførelsesmetoden i forbindelse med byggeriets opførelse, og da der foreligger en sagkyndig udtalelse, der mere konkret beskriver, at manglerne skyldes fejludførelse ved klagers selvbyggerarbejde, da må vi fastholde vores tidligere afvisning af at yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til sagen med henvisning til forsikringsbetingelsernes § 5, stk. 1.

Vi skal i denne sammenhæng bemærke, at vi ikke har taget stilling til forældelsesspørgsmålet, da ovenstående realitetsvurdering af sagen må gå forud for en vurdering af dette spørgsmål, idet vi i denne sammenhæng for god ordens skyld skal bemærke, at vi umiddelbart kan tiltræde advokatens vurdering af spørgsmålet."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?**

1. Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager.

Forsikringen dækker også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift.

2. Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål.

3. Selskabet skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Selskabet har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand.

…

§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?

1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand."

Nævnet er forelagt to tegninger af tilbygningen udarbejdet at arkitekten.

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere selskabets afgørelse. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til at føre retssag mod arkitekten.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen